

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quid sit baptismus, vtrum scilicet sit ablutio? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

¶ Circa primum quatuor consideranda occurrunt. Primo, de his quæ pertinent ad sacramentum baptismi. Secundo, de ministro huius sacramenti. Tertio, de recipientibus hoc sacramentum. Quarto, de effectu huius sacramenti.

Circa primum quærentur duodecim.

- ¶ Primo, quid sit baptismus, utrum scilicet sit ablutio?
- ¶ Secundo, de institutione huius sacramenti.
- ¶ Tertio, utrum aqua sit propria materia huius sacramenti?
- ¶ Quarto, utrum requiratur aqua simplex?
- ¶ Quinto, utrum hæc sit conueniens forma huius sacramenti, Ego te baptizo, in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti?
- ¶ Sexto, utrum sub hac forma possit aliquis baptizari, Ego te baptizo in nomine Christi?
- ¶ Septimo, utrum immersio sit de necessitate baptismi?
- ¶ Octavo, utrum requiratur trina immersio?
- ¶ Nono, utrum baptismus possit iterari?
- ¶ Decimo, de ritu baptismi.
- ¶ Undecimo, de distinctione baptismatum.
- ¶ Duodecimo, de comparatione baptismatum.

ARTIC. I.

Utrum baptismus sit ipsa ablutio?

364

4. d. 3. a. 1.

¶ 4. con.

c. 60.

c. 10. cir.

me. Hug.

li. 2. de sa.

cra. in p.

6. c. 2. in

princ.

tract. 80.

in 10 post

me. 10. 9.

AD primum sic proceditur. Viderur, quod baptismus non sit ipsa ablutio. Ablutio enim corporalis transit, Baptismus autem permanet. Ergo baptismus non est ipsa ablutio, sed potius regeneratio, & sigillum, & custodia, & illuminatio, ut Dam. * dicit in 4. libro.

¶ 2 Præterea, Hugo de S. Victore † dicit, quod baptismus est aqua diluendis criminibus sanctificata per verbum Dei. Aqua autem non est ipsa ablutio, sed ablutio est quidam usus aquæ. Ergo, &c.

¶ 3 Præterea, August. * dicit super Ioan. Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum. Elementum

um

rum autem est ipsa aqua in sacramento baptismi. Ergo baptismus est ipsa aqua, non autem ablutio.

SED contra est, quod dicitur Eccl 34. Qui baptizatur à mortuo, & iterum tangit mortuum, quid proficit lautio eius? Videtur ergo, quòd baptismus sit ipsa ablutio siue lautio.

RESPONDEO dicendum, quòd in sacramento baptismi est tria considerare: aliquid scilicet quod est sacramentum tantum: aliquid autem quod est res & sacramentum: aliquid verò quod est res tantum. Sacramentum tantum est aliquid visibile exterius existens, quod scilicet est signum interioris effectus: hoc enim pertinet ad rationem sacramenti. Exterius autem suppositum sensui, est & ipsa aqua, & eius vsus, qui est ablutio. Quidam ergo existimauerunt, quòd ipsa aqua sit sacramentum: quod quidem sonare videntur verba Hug.* de S. Viã. Nam ipse in cõmuni definitione sacramenti dicit, quòd est materiale elementum: & in definitione baptismi dicit, quòd est materiale elementum, & in definitione baptismi dicit, quod est aqua. Sed hoc non videtur esse verum. Cum enim sacramenta nouæ legis sanctificationem quamdam operentur, ibi perficitur sacramentum, vbi perficitur sanctificatio: in aqua autem non perficitur sanctificatio, sed est ibi quædam sanctificationis virtus instrumentalis, non permanens, sed fluens in hominem, qui est veræ sanctificationis subiectum. Et ided sacramentum non perficitur in ipsa aqua, sed in applicatione aque ad hominem, quæ est ablutio. Et ideo Magister in 3.* dist. 4. sent. dicit, quòd baptismus est ablutio corporis exterior, facta sub forma præscripta verborum. Res autem & sacramentum, est character baptismalis, qui est res significata per exterior: est ablutionem; & est signum sacramentale interioris iustificationis, quæ est res tantum huius sacramenti, scilicet significata & non significans.

Ad primum ergo dicendum, quòd id quod est sacramentum tantum in baptismo, transit: permanet autem.

*posita in
ar 2. &
loco ibi cõ
tato.*

in princ.

autem & id quod est sacramentum & res, scilicet character; & id quod est res tantum, scilicet interior iustificatio: sed character permanet indelebiter (vt supra* dictum est), iustificatio autem permanet, sed amissibiliter. Damasc. † autem baptismum definiuit, non quantum ad id quod exterius agitur, quod est sacramentum tantum: sed quantum ad id quod est interius. Vnde posuit duo pertinentia ad characterem, scilicet sigillum & custodiam: in quantum ipse character (qui sigillum dicitur) quantum est de se, custodit animam in bono. Duo etiã posuit pertinentia ad ultimam rem sacramenti, scilicet regenerationẽ (quæ ad hoc pertinet, quod per baptismum homo inchoat nouam vitã iustitiæ) & illuminationem, quæ pertinet specialiter ad fidem, per quã homo spiritualẽ vitam accipit, secundum illud Abac. 2. Iustus ex fide uiuit. Baptismus autem est quãdam fidei protectio: unde dicitur fidei sacramentũ. Et similiter Dion. definiuit per ordinẽ ad alia sacramenta, dicens † 2. c. eccl. hier. quod est quoddam principium sanctissimorum mandatorum sacræ actionis, ad eorum susceptiuam opportunitatem, formans nostros animales habitus. Et iterum* in ordine ad cœlestem gloriam, (quæ est ultimus finis sacramentorũ) cum subdit, ad super cœlestis quietis anagogen, nostrum iter faciens. Et iterũ quantum ad principium spiritualis vitæ, per hoc quod* subdit, sacræ & diuinissimæ nostræ regenerationis traditio.

Ad secundum dicendum, q̄ sicut dictum est*, opinionẽ Hug. de S. Viſt. in hac parte sequi non oportet. Potest tamen verificari, vt baptismus dicatur esse aqua: quia aqua est materiale baptismi principium, & sic erit prædicatio per causam.

Ad tertium dicendum, quod accedente verbo ad elementũ, sic sacramentum, non quidẽ in ipso elemento, sed in homine, cui adhibetur elementũ per vsum ablationis. Et hoc etiam signat verbũ, quod accedit ad elementum, cum dicitur, Ego te baptizo, &c.

AR -

q. 63. a. 5
† loco cit.
in arg.

non pro-
cul à pr.

eod. loco
nunc di-
cto.

eod. cap.
prædicto,
parum à
princ.
in corpo-
re art.